Додаток до „Буковини“.

Ч. 44. Чернівці, дня 28. жовтня (10. листопада) 1905. Рік VIII.

Виходить що тижня в пятницю.

Коштує річно 4 корони, а до Америки 2 доляри.

РУСКА РАДА

Народна ґазета.

Адр. редакциї: „Руска Рада“ в Чернівцях улиця Петровича число 2.

Що діє ся в Росиї?

Зі страху перед революциєю, зі страху перед тим, щоб єго нарід не скивув з престола, або і не убив — заповів цар народови конституцию. Але тому, хто довго робив лихо, тому хто довго привик панувати та нарід правити нагайкою, не так легко виречи ся того свого панованя. І от цар одному свому повіренникови ґрафови Віттому, який хоче конституциї для Росиї, обіцяв, що дасть конституцию і справді видав письмо до народу, маніфест, в якім каже, що дає конституцию, що дає свободу для народа. А з другого боку знов віддав цар найвисшу власть над війском Треповови, який готовий би був борше вирізати та вистріляти половину Росиї, як дати народови єго права. З одного боку зі страху дає цар конституцию, а з другого боку хотївби якось тих робітників і мужиків, що єго лякають своєю силою, позбути ся, та в той спосіб знов стати паном в Росиї і держати в ярмі неволї мілїони робітного народу. Що власне того він бажає, видно з того, що ся тепер діє. Правда, що вкінци цар відобрав Треповови команду над війском, бо сего найбільше домагав ся нарід, але за те цар і єго дорадники, та вороги народу і волї видумали иньший спосіб, щоби сили революціонерів ослабити. Ото они, то є полїция, урядники, попи, та всї темні духи, які жили до тепер з того, що обкрадали нарід, підмовили темних мужиків і мійску голоту, що то під лавою в коршмі днує, а в ночи краде та розбиває щоби они убивали Жидів і інтелїґенцию. Бо бачите, жиди і інтелїґенция були найбільші вороги чиновників і царя, для того бо цар їх найбільше гнобив. І почала ся різня Жидів. Та не тілько Жидів. Як вже вдало ся полїциям підбехтати темну, дурну товпу хулїґанів проти Жидів, то тодї они їх розпоїли і повели мордувати також студентів і інтелїґенцию, та тих робітників і мужиків; які станули проти уряду в борбі за народне право. Так отже вдало ся полїциянтам і царским посїпакам та попам, які боять ся, що як нарід змудріє, то не дасть ся їм обкрадати згуртовати темну і дурну товпу злодіїв, неробів, розбишак та иньшої зволочи і они хотять тепер при помочи тої зволочи мордувати тих, що борють ся за волю, мордувати Жидів, щоби лише утримати царя при власти. І десятки тисяч Жидів помурдувала та „чорна сотня“, як називають ту товпу в Росиї, помордувала богато студентів і розумних мужиків та робітників. Навіть маленьких дїтий не щадила. В Кишиневі, в Одесї, в Ростові, Київі та иньших містах Росиї лютувала і доси ще лютує та „чорна сотня“ під проводом полїциї та перебраних урядників. Та най она лютує най навіть таким лайдацким способом боронить ся цар, то він вже не задержить тої власти, яку доси мав. Не оборонить єго „чорна сотня“ і темнота народу, яку він так пильно плекав і цїла Росия враз із 30 мілїонами нашого угнетеного народу дістане, ба вже нинї дістала волю. А колиб схотїв цар рядити по старому, то революция, яка по царскім маніфестї конституцийнім трохи утихла, вибухне з новою силою і до тла зруйнує всьо, старий лад і всїх ворогів народного права від гори, до долу знесе з лиця землї.

Люди не мовчіть за свої кривди.

Що чоловікови не так дають ся в знаки великі пани, як підпанки, як слуги двору, або уряду -- се чистісінька правда. Се видно і з того, що позволив собі вашківский еґзекутор супроти людий. Та всему мож зарадити і кождого хто в надужитях розбрикав ся можна приборкати, а до того найліпший шлях є інтерпеляциї посольскі. Тож най наші люди не мовчать тай пусто не стогнуть, але най подають всякі надужитя, правдиво до відома послів із поданем сьвідків, а посли вже свій обовязок сповнять. Ось тут подаємо інтерпеляцию, яку вніс пос. Пігуляк і тов. в справі подвигів вашківского еґзекутника.

„Із Вашківців наспіла до руского Соймового клюбу від кількох тамошних громадян отся жалоба: В імени многих заносимо свою тяжку кривду перед наших дорогих заступників і просимо взяти нас в оборону.

Як звісно рік 1904. був вельми неврожайний, так, що Сьвітла Рада культури в порозуміню з Високим ц. к. правительством чулась спонуканою замовити для виголоднілого буковиньского населеня кукурудзу з заграниці. Самі Вашківці н. Ч. спровадили 3 ваґони тої кукурудзи. Однак велика — переважна часть населеня ратувалась в біді беручи у сільских пявок-лихварів хліб на велику лихву, або на відробок. З тої причини найбіднійші люди мусіли в найгорячійший час посьвятити свою працю тим визискувачам, ба й тепер не отрясли ся з тих паньщизняних довгів і мусять іти за „набране“ копати бураки на чужих ланах і т. п. Об тім, щоби хто мав спромогу заробити собі кавалок хліба на надходячу зиму — нема що й говорити. Нарід знов буде виставлений на ласку й неласку своїх оправців і на невиплачені працею довги затягне нові тяжші, — насуне на шию важше ярмо паньщизняне.

Як-раз тепер, в найтяжший час, коли еще не вся праця зібрана з поля, коли еще тютюну (головний і майже одинокий дохід господаря, бо всьо решта з'ужитковує для себе!) не віддано до маґазину — почато без'оглядно стягати податки за рік 1905. Та при тім слідна певна система — система звернена против людий, які для несеня собі взаїмної помочи згуртували ся в товариства. Найбільше самовільно і безправно поступає собі екзекутор податковий Франц Худзіковский, котрий вже за дотеперішні ріжні „зделки“ мав нераз закази зі сторони своїх властий, а навіть загрожено єму видаленем зі служби. Особливо „має він око“ на тих людий, що з'орґанізовані в ґімнастично пожарничім товаристві „Січ“, або до тої орґанізациї відносять ся прихильно. Щоби стероризувати членів „Січи“, не вагає ся навіть фантувати тих котрі не посідають ніякого майна, а тим самим взагалі не оплачують ніякого податку... Зібравши фанти від „Січовиків“ сьпіває спарафразовану „січову“ пісню: Гей там на горі екзекутор йде, — Гей там козацкий мундур несе...“ чим очевидно провокує населенє.

Екзекутор Худзіковский з засади фантує від разу без попередного повідомленя (Mahnzettel), котре після закона має сторона одержати на 14 днів перед переведенем заміреної екзекуциї. Забрані фанти продає на ліцитациї нерідко зараз таки на слідуючий день, хотяй сторона не дістала перед тим едикту з повідомленем про речинець ліцитациї.

Таку кривду потерпіли: 1. Іван Аронець Ґеорґія у котрого без попередного повідомленя зафантував в неприсутности єго і єго жінки і забрав з поміж дрібних дітий з яких найстарше числить 9 літ — кожух дня 18. жовтня с. р. а дня 19. жовтня с. р. продав на ліцитациї, об чім інтересована сторона довідалась доперва 20. жовтня с. р.

2. Василь Гнатюк Івана. В неприсутности господара дому зафантував без попередного повідомленя сердак дня 19|10 продав на ліцитациї. Коли жінка п. Гнатюка просила єго, щоби сердак лишив, а єї муж як верне з роботи зараз заплати податок, загрозив єї Худзіковский, що буде бити.

3. Михайло Юрійчук Ґеорґія. Сей господар не посідає ніякого майна і не оплачує ніякого податку, а мимо

того зафантував Худзіковский 18|10 у него сердак, хотяй батько его який оплачує податок представляв єму цілу справу.

4. Ґеорґій Юрійчук Михайла. У сего господаря також без попередного повідомленя зафантував 18|10 сердак.

5. Стефана Козоріза також хотів фантувати без попередного повідомленя, але він заплатив таки зараз половину податку до рук поліцая Иосифа Цигольника і фант лишили.

6. У Ґеорґія Юрійчука Івана зафантував дня 3. жовтня с. р. сердак хотяй той господар не платить ніякого податку, бо не посідає ніякого майна. На его представлене не дивив ся і ще грозив, що всадить до кріміналу.

7. Івана Вятровского Михайла також хотів фантувати без попередного повідомленя, але він заплатив половину податку і фант лишили.

8. Митро Мильничук Василя. Сей господар мав одежу в комірнім у Митра Гаваляшки. Коли він був на роботі, прийшов екз. Худзіковский до Митра Гавалєшки і забрав від него сердак Мельничука дня 18. жовтня, який продано зараз таки на слідуючий день 19. жовтня за 3 кор. Сердак був вартости 16 кор. Мельничук довідавши ся рано 10 жовтня, що того дня хотять продавати просив екз. Худзіковсвого і двірника Дмитра Балошескула, щоби зачекали 24 годин, а він принесе податок, однак мимо того сердак продано.

Як сказано про ліцитацию фантів не повідомляє ся сторін. Тутешний двірник Дмитро Балошескул спроваджує в день ліцитациї свого брата з Волоки Назарія Балошескула і разом з ним тай своїми поплечниками ліцитує фанти. Інтересовані сторони довідують ся часто об тім доперва по переведеній ліцитациї. (Н. пр. Іван Аронець Ґеорґія).

Єще раз мусимо тут піднести, що повисші господарі або належать до „Січи“, або до тої організациї відносять ся прихильно, а екз. Худзіковский і двірн. Балошескул хотять таким чином їх стероризувати і таким чином відтягнути від так хосенного товариства.

Заносячи сю нашу кривду перед наших дорогих заступників — просимо нас взяти в оборону.

Чи се представлене справи є правдиво віддане, то покаже безсторонне слідство; але характеристичним є се, що нарід починає бути сьвідомим того, як вороги і визискувачі руского народа, кожду орґанізацию в народі ненавидять і старають ся єї всякими способами придусити і знищити. Кожду культурну орґанізацию, як народні читальні, райфайзеньскі каси, склепики, товариства пожарничі і т. и. окричують вони нецваними, анархістичними, нігілістичними, протицерковними, антисемітскими, неморальними, уніяцкими, та Бог знає якими страшними і специяльно рускими винаходами, а членів і подвижників тої культури і орґанізациї нашого народа переслідують на кождім кроці. Як є що при тім нечуваним, то се ота безпримірна нагінка проти початкових культурних орґанізаций руского народа, орґанізаций, без яких розвинені народи зовсім не можуть істнувати і без яких їх істнованя не можна собі представити, підчас коли у нас самих польский екзекутор чує ся покликаним на свій лад заняти й проти сего становище.

З нагоди представленого тут случаю ставлять підписані до ц. к. заступника правительства запитане:

Чи пан ц. к. намісник схоче проти січового екзекутора Франца Худзіковского поревести строге слідство і коли він винуватий належно его покарати.

Чернівці, 7. листопада 1905.

Єр. Пігуляк, Калитовский, Левицкий, Ник. Василько, др. Ст. Смаль-Стоцкий, Малик.

Волоске збіговиско на отворене волоскої каси і аркашів у Кичері дня 27. жовтня 1905.

Хоть тої днини була дуже велика непогода, поспішив і я, щоб подивити ся на комедию, яку уладили наші любі румунізатори. Дивлюсь недалеко церкви стоять два дручки, а на тих повисли якісь два горнешники ніби фани. Се заповіт, що тут заводять „гаркачів“, а до того ще й волоску касу. Щасливі сї Кичеряни, ому-

нїзатори так лестять ся коло них, як той пес, що вертить фостом поки не вкусить. Подумав я собі й іду дальше до церкви. Аж тут назад мене щось чалапає дорогою. Обертаюсь, а то три гаркачі із Кучурова великого з фаною ромуньскою „кап-де-бов“ і сунуть до кичерскої церковцї. Про цїкавість пішов і я за ними. Церков маленька, чую з надвору голось, але то такий прикрий, що менї здавало ся, мов би якогось трилїтного ренґача різали. Увійшовши до церкви, я перехристив ся, і став у кутку. Нараз надходить якась стара паня, люди говорили між собою, що то попадя, мама посла Вончула, вона і станула там, де попадям пристоїть, а не між простими мужиками, бо там би не видержала — мужик бачите панам воняє.

По нїй надходить знов якась баба з колачами, а за нею кілька паничиків волоских. Люди балакають голосно, а два попи, один низкий, а другий чорний високий, а грубий, (справдї лише волоский піп може так прегарно вгодувати ся і то на руских книшах) відправляють людям чисто рускої народности лише по волоски в заводи. Підчас служби Божої входить кілька підбасованих парубків кичерских і вносять на друку синьо-жовту-червону нїби фану й приперли до іконостасу. Наш могильник, чи там начальник хотїв вивдячити ся за хапатню волоску, та тримав на великім тарели якусь сину стяжку, щоби підлизати ся заїлим ромунїзаторам. А се не за дурно, бо вони приобіцяли єму ще перед виборам би виробити хрест заслуги лиш не знати, чим він заслужив ся — хиба тим, що зломив слово. Хтож ломить слово чести, той чести не має. Кудаж на него вішати хрест заслуги, хиба би поміркувати собі, що давно висїли на хрестї поруч хреста два драби, а тепер повисби хрест на „мудраку“. Нараз вийшов на перед, грубий та високий піп і зачав говорити щось таке:

Православні Христіяни! Сегодня читала я евангелія по волоски, але ви того не розумієте. Сьвята Евангеліє говорила за одного Сіміона Фарисея, як до него Христос прийшла і т. д.... І плїв сей попик такої путаниці, що нїхто єї нерозумів, а свою бесїду припечатав словами: „Стережіть ся, ратуйте ся, а Бог вас ме благословити“. Сї слова справдї вірні. Кичеряни мають тепер чого стеречи ся, бо волошня мов ті круки напала на се чисто руске село, до тепер так спокійне! Тутешний новоупечений піп Волох лиш кілька тижнїв тому як сюда прийшов, а вже знайшов своїх одномишленників в отцу Воробкевичу, сотрудникови Кучурівскому і Кулуцї яничарикови з Кичерки-Глїбоки. Они найшли кількох ґаздів Кичерских, Глїбіцких, та Кучурівских, що мешкають далеко на полях від села і нуж замотувати їх до якихось волоских, мовляв, православних товариств. Друм бун парінти Grigorovici до фабрикациї румунїзаторскої, але не числїть на рускі колачі, бо ми тепер знаємо, в яку дутку ви граєте. Читаєте сьпіваєте лиш по волоски, ну то най несуть вам Волохи колачі, а ми самі потрафимо наші з'їсти, або бідним дати. Се буде милїйше Богови нїж то, аби колачі з'їдали часом попові свинї. Панотче, прийшовши сюди, знали ви що се чисто-руске село, ви знали, що тут є вже всї рускі стоваришеня, бо самі висьвятилисьте фану „Січи“ нашої. Скажіть, яким лицем Ви як сьвященик стали розєднувати людий? Та шкода з вами балакати! Вас пре шовінїзм румуньский до того, хоть то виходить вашим парохіянам на шкоду. Та не збаламутите ви нас, парінте, хоть тих кілька темних пішло за вашою радою на слїпо, та що й „мудрак“ вам підбасовує, як так наставив ся на хрест, а правда хрест він дістане — але на гробі — і то з липового дерева!

По богослуженю зачав парінти Воробкевич щось теленкотїли по волоски до зібраної жмінки людий, але она витрішила очи і не знала, що відповідати тай почала розходитись. Тогди прийшов піп до голови по розум тай зачав говорити по руски кілька слів на відхід. По сїй церемонії пішов волоский гурт, який значно стопив ся в своїх волоских відзнаках до Гершка Шміля, щоби відправити величаво той празник, та спомочи бідного Гершка, бо він также належить до спасителїв Кичери і займає в волоскій касї і при гаркачах видне місце. Був навіть коло церкви підчас богослуженя, лиш шкода, що парінти єго перевидїв та не за-

провадив в параді до церкви! Про бандиґи, які гнуло ся у Шміля нема що й говорити. А кого не брало ся слово, той намагав шклянкою. Із сих гаркачів люди по селу лиш плечима здвигають. Та не довго хиба ждати, що й запоморочені витверезять ся із волоскої дурійки, а волоске баламуцтво пропаде, як роса на сонци.

Православний Кочерянин.

Дописи.

Як безсоромно брешуть кацапи?

Одержуємо з просьбою о поміщене отсе письмо: Хвальна редакция! Пресловута шмата, п. з. „Народна Рада“, помістила в 21. числї між иньшими лайками і лайку на мене. Я післав спростоване, завзиваючи редакцию о его дословне поміщене. Але позаяк „Нар. Рада“ пропустила найважнїйші уступи мого спростованя, заявляючи, що я на будуче не буду нїколи запускати ся в полеміку з висше згаданою шматою, уважаючи то низшим моеї чести.

Моє спростоване звучило так: 1) Неправдою є, що я посьвятив січові фани в Мігові і Лукавци, а правдою є, що я лиш покропив їх сьвяченою водою. То що покроплене сьвяченою водою, не є ще сьвячене, — як приміром підчас Иорданьского празника кропить сьвященик всякі річи в хатах своїх парохіян. Аби посьвятити яку річ, треба відповідної молитви, а в Требнику нема жадної молитви на посьвячене січового прапора:

2) Неправдою є, що я сам покропив Лукавецку січову фану, а правдою, що я учинив то в соборі з о. екз. Захаровским, котрий, хоть Волох, підніс у відповідь на привитане его хлїбом-солию в своїй промові велике значінє „Січий“; 3) Неправдою є, що я „вкраїньский піп“, а правдою, що я православний сьвященик рускої народности; 4) Неправдою є, що я в мої проповіди підчас сьв. Литурґії в Мігові громив січових ворогів і підбурив людий против Волохів взагалї, а о. Мунтяна з'осібна, а правдою є, що я пояснюючи прочитане Євангеліє заохочував до згоди всїх як Січовиків так і тих, що ще не вступили до „Січи“.

О Волохах взагалї, а о. Мунтянї з'осібна не спімнув я і слівцем;

5) Неправдою є, що я спротивив ся розпорядженю сьвітлої Консисториї забороняючої посьвячувати фани лиш з сьвітским образом, а правдою є, що я „посьвятив“, зглядно покропив сьвяченою водою Міговский січовий прапор заосмотрений кромі сьвітского образа Богдана Хмельницкого образом сьв. Матери Божої і сьв. Вмч. Ґеорґія. Покропити таку фану сьвяченою водою імовірно не є кари гідний учинок;

6) Неправдою є, що по „посьвяченю“ Лукавецкої фани говорили люди, що незабавком має настати на місце православної віри українська віра і в тій вірі буде посол Мик. Василько українським Богом, Лукавецкий парох Маланчук митрополитом, а добродійка о. Маланчука великомученицию, а правдою є, що дописуватель є великий брехун.

Що до послїдного уступу поміщеного у Вашій ґазетцї, то заявляю, що я не бажаю бути митрополитом, але радником консторским дуже радо!

Стефан Маланчук,
гр. прав. парох.

Із Мігучен.

Недавно відбули ся в нас надзвичайні загальні збори каси пож. і щадн. Зійшов ся гурток людий до школи, а позаяк то було в недїлю по службі Божій, то кождий був гарно прибраний і в веселім настрою. По вичитаню порядку дневного вступив до кляси старенький чоловік, Николай Юркевич, з сьлозами в очах, став серед кляси і сказав тремтячим голосом: „Помочи, ратунку!“ Більше не в силї був старенький говорити, жаль стиснув его за серце. Присутні але зрозуміли ті слова пригадаючи собі, що в Николая згибла корова і в не одного покотили ся рясні сльози лицем. На внесок нашого щирого і трудящого начальника каси і голови читальнї „Рускої Бесїди“ п. Спірідона Букатаря зложили радо свою малу лепту слїдуючі ґазди: п. Спірідон Букатар 1 кор. пн. Конст. Мирінчик нач. гром. 1 кор. Мих.

Іадза надуч. 1 кор. Косташ Мирінчик Вас. 2 кор. Івон Мирінчик 1 кор. Николай Якубович 1 кор. Ґеорґій Гуцуляк 6 кор. Василь Рубанець Кост. 1 кор. Николай Катрюк 2 кор. Івон Юркевич 60 сот. Василь Мирінчик 40 сот. Філїп Мирінчик 40 сот. Семйон Савчук 40 сот. Тодер Білоус Вас. 40 сот. Ілія Максимюк 40 сот. Івон Рубанець Олек. 20 сот. Мих. Рожок 20 сот. Івон Золотарюк 40 сот. Івон Барбаса 50 сот. Василь Рубанець Ник. Онуфр. 50 сот. Ґріґорій Юркевич 20 сот. — котрі не були при грошех обіцяли пізнїйше дрібними датками спомочи нещасливого Николая.

Сей взірцевий чин наших хлїборобів в Мігученах, в Кичері і в инь. гром. повинен найти много наслїдувачів та здалоби ся засновувати такі товариства під назвою „Власна Поміч“. Таке товариство малоби спомагати своїх членів в нещастю меньшими, або більшимм датками. Наш хлїбороб попавши в таке нещасте, не розгадує богато, але йде до лихварів дає вексель на 200—300 кор. котрі має до року сплатити і бере за ті гроші коровку в вартости 150—200 кор. Мине рік, а ти чоловічку продавай коровку з телем та ще дозич гроший і віднеси лихвареви свою кервавицю. — Чи може наш нарід таким дїлом направити свою лиху долю ? Чи зможемо ми нашим дїтим при такій господарцї хоть таке віно дати, яке ми дістали від наших родичів ? Певна річ, що нї ! Урядники, нанотцї, учителї, даскали і др. такі, дістають в великих припадках грошеві запомоги з каси державної, краєвої, або з фонду релїґійного, а наш хлїбороб відки возьме і хто єму дасть ?? — Нїхто. Він лиш має давати, платити і ще раз платити. Як вже так, то ратуймо ся самі, не спім не їжмо ся один з другим через такі дурницї, що сей з тим добрий, а той на мене лихий, але єднаймось і берім ся до дїла. — Подаю сих кілька стрічок вп. читачам під розвагу, аби надтим подумати. потім в нашій ґазетї „Руска Рада“ про спосіб заложеня висше названого товариства написали. *Селянин.*

До сего письма додамо, що такі товариства справдї булиб дуже хосенні, але они мусять мати трібнїйшу основу, а не бути так загальні, як в сій дописї говорить ся. От на таку пригоду, як г. Николая Юркевича булаб зарада вже в тім, якби було засноване асекурацийне товариство для худоби, яке закладають селяни по иньших краях. *(Примітка Редакциї).*

ВСЯЧИНА.

Подяка. Низше підписані складають сею дорогою в імени цїлого Товариства як найсердечнїйшу подяку Вп. п. Ів. Мандечевскому пенс. директорови і властителеви більшої посїлости в Шишківцях за дар 10 кор. на цїли Товариства. За Видїл тов. „Січ“ в Шишківцях. *Дмитро Тотовскул*, кошовий *Василь Ілик* касиєр.

Викази жертв на погорілого тов. Ґеорґія Молдована в Добринівцях: Вп. Николай Влад де Вердеш 2 кор. тов. „Народний Дім“ 2 кор. „Селяньска Каса“ 20 кор. „Руска Каса“ 20 кор. п. Семен Кирстюк 2 кор. тов. „Січ“ в Чорногузах 5 кор. 10 сот. на які зложили ся слїдуючі тов. Січовики: О. Лучиньский 1 кор. А. Барилєк 60 сот. В. Кравчук 50 сот. Івон Несторюк 20 сот. Андр. Кордяк 40 сот. А. Дольницький 56 сот. Дмитро Пилипюк 20 сот. Василь Тироняк 20 сот. Іван Кордяк 10 сот. Онуфрій Кордяк 10 сот. Ник. Петрюк 4 сот. Онуфрій Стратичук 10 сот. Николай Гулей 10 сот. Онуфрій Гулей 40 сот. Стеф. Кордяк 20 сот. Николай Гулей 40 сот. Разом 59 кор. 10 сот. Складаючи Вп. жертводавцям як найсердечнїйше Спасибіг просимо о дальші датки на адресу: Ред. „Рускої Ради“ в Чернівцях, ул. Петровича ч. 2. — *Члени руских товариств в Добринівцях.*

Кацапска підлота. Наші кацапи занюхали гроші у Краєвім банку, а червоні пояси у владики і страшно які поставали „православні“. Нас Русинів побивають на прах без кропила і кнута. Рускому народови мимо сего не лячно перед кацапиками, бо після їх великих черев ще неможна судити на багато мозку під їх шляпами, а що в їх каганци не богато олїю, видко з того, що держать ся таких засад

о яких жаден член їх „партиї“ не знає дати рахунку. Але одна власність характеризує кацапиків, що они при всїй своїй дурноті вміють бути підлими. Так митрополїт кацапский, Баґатїрец, для поддержки православія, закладає у рускім селї Волоцї н. Ч. і то для руского народу — волоску Касу райфайзеньску. Той сам Баґатїрец висьміває і ґаньбить в своїй Народній Зрадї щирого Русина, панотця Маланчука, що має такі визначні сьвідоцва, до яких Баґатїрец і не умив ся, і тїшить ся великою повагою посеред руского народу, — а вихваляє Мігівского панотця Мунтяна, що займає ся лиш румунїзацнєю і нїколи не зробив нїчого користного для руского народу, хоть жиє довгі лїта з него. До Кучурова великого, де Волохи посеред руского народу закладають „гаркачі“ на єго загладу, являють ся для звеличеня румунїзациї студенти з Карпату і тим удобряють кертичну роботу Волохів серед Русинів. Де ходить о нищенє добра руского народу, там кацапи зараз присутні, а се нїчого иньшого, як зрада руского народу, крайна підлота.

Рублехапи дуже зажурили ся, що пічнуть рускі посли, бо они „ізольовані“ і належать тепер до меньшости. Кацапики нїби то побоюють ся, що більшість соймова могла би зложити мандати і тогди наступлять нові вибори, які небезпечні для наших руских послів. На се можемо відповісти, що най кацапи не журять ся долею руских послів, они нераз вже були в меньшости і знали собі порадити. Для совісних послів байдуже, чи они в більшости, чи меньшости, одно їм лиш не байдуже, іменно добро руского народу, яке от єдино мають на увазї. Якби они підлі були і захланні, от як кацапи, як би були лиш ласі на похвали і гроші, то тримали би ся безглядно лиш більшости, але се є найлїпшим доказом на їх чесний характер, що они волять личну невигоду, лиш щоби не спроневірити ся перед народом. Впрочім рускі посли не ізольовані, як сего бажали би кацапи, а мають спільність з мійским клюбом, отже з Нїмцями і Жидами. Погроза Народної Зради, що соймова більшість могла би зложити мандати і так наступили би нові вибори, для нас також не страшна, але дуже страшна для румунїзаторів і Нїмцїв, через що они все зроблять, лиш аби виборів не було, бо они їх лиш недавно коштували великі тисячі, яких вже дасть Бог у фудульної, але драптивої волоскої резетії. А що їх „союзники“ кацапи варта, о сїм переконали ся они також недавно, бо сї великі ревкачі не пристарали їм нї одного голосу. Біда одному Баґатїрцеви, що за свою волоску біганину не має нагоди дістати ся до сойму, аби там плести пебилиці за фостату ефтимольоґію, яку вже і в Росиї скасували.

Самобійство зворушуюче своїми мотивами. Перед кілька днями лучив ся в Парижі факт самобійства молодого чоловіка, що викликав велике і загальне співчутє в цїлім Парижи задля мотивів, з яких самобійство було поповнене. Про ті мотиви довідав ся сьвіт з листа самобійцї заадресованою до комісаря поліциї. В тім листї пише він ось що: „Я відбираю собі житє, бо оно стало для мене тягаром. Мене, яко підкинену дитину, виховано в заведеню убогих. Я дістав там дуже добре вихованє і все, що до щасливого житя є потрібне. Однак я з того не витягнув для себе жадних користий. Від коли я лише почав думати, лучить мене страшне почутє, що я незнаю моєї матери. Я робив все, щоби єї віднайти, але надармо. Чи є она високою дамою, чи може нещастною, яка вже давно померла в шпитали? Нїколи я сего не довідав ся. Але, ким она би не була то я страшно терплю, що я нїколи не знав єї пестощів. Я відбираю собі житє, бо оно не має для мене жадного поваґу. Може на тамтім сьвітї найду я ту, що була моєю матїрю. Та власне надїя дала менї в моїх послїдних хвилях житя троха щастя“.

Сонна хороба. З Тернополя доносять: Пять днїв тому назад доставлено до тутешного жидівского шпиталя хлопця лїт 14 до 15, котрий їхав з Відня до Тернополя. Він заснув у ваґонї ще перед Львовом і не можна пробудити єго й до нинї мимо уживаних всїляких средств. Лиш один ток електричний викликує у него очивидно біль, бо тодї кричить. Як називає ся той хлопець, не знати, бо не мав нїякої леґітїмациї, а при нїм знайдено лиш

14 корон [2 білети віденьского трамваю. Лікарі слідять пильно за станом недужого і живлять его молоком, вином і булїоном. Може бути, що то тота сама хороба, яка від кількох літ зачала проявляти ся епідемічно в декотрих сторонах Африки, а головно в полуднево-східній у муринів. Досліди европейских лікарів показали навіть що тота, як еї названо, сонна хороба есть навіть заразлива, бо скоро лиш в якійсь родині занедужав один чоловік, то по кількох днях занедужав зараз і другий, відтак третий ітд. та пошесть поволи обнимала ціле село. Характеристикою тої хороби було, що занедужавші в перших початках будили ся, поживили ся і западали знов в сон, але пізнїйше вже не пробуджували ся і гинули. В шпиталях, де їх віджилювано штучними способами, жили й по три місяці в сонпім стані, але остаточно також умирали. Кількох в той спосіб занедужавших муринів привезли були торік задля розслідів недуги до шпиталю в Парижи, де они по кількох місяцях померли, але причини недуги не можна було розслідити.

Хто робить унїю? У Станівцях горішних перед шести роками не було анї одного унїята. Там мали супокійні і щирі ґазди читалню, засновану тодїшним панотцем, старшим учителем Купчанком і дасклом Фрацияном. Ціла громада, з двірником Ковальским на чолї, горнула ся до просьвіти і Станівцї були як Божий рай на земли. Аж тут стає Баґатїрец парохом сего села. В короткім часї потрафив він в своїй пасторальній мудрости повернути діло так, що брат підняв кулак на брата, син на тата, панотець на старшого учителя, двірник на присяжного і в Станівцях з раю стало страшне пекло. Дві партиї поборюють одна другу і розуміє ся Баґатїрец охрестив свою партию „православною“, а противну, де опинила ся і читальня, „унїятскою“. Так щиро-православні Станівскі люди, що нїколи не чували о унїятах, стали ся заходами свого таки душпастиря „унїятами“. А се нащо, спитаєте ся панове громадо, панотцеви Баґатїрцеви у своїй парафії унїятів? На то, аби консистория виділа, що він дуже ревний, бо не досипляє, а боре ся за православіє з ворогами православія, яких у него є вже аж тисяча душ. От, моспане, за се можна передчасно умаїти пухке черевце червоним поясом і сам Бежан не буде від того, аби разом з Баґатїрцем засїсти до ферблика. А з великими панами варта побенькетувати.

Фанатизм магомеданьских паломників. Мабуть нема других таких фанатиків релїґійних, як Магомеданцї. Побачити бодай раз в житю Мекку, де є мощі Магомета — отсе єдина мрія кождого правовірного Магомеданця. На сю цїль збирає гроші, від рота собі відіймає, аби, помолившп ся на гробі Магомета, заслужити на назву: „Гаджі“. Секта „шиітів“ іде ще дальше, бо каже: „Побачити Мекку, а опісля вже нїчого більше не бачити“. Отї фанатики складають на гробі пророка найдорожші скарби, бо гадають, що очи які оглядали Мекку, не повинні вже нїчого більше бачити на сьвітї. Є й такі, що побачивши Мекку, випалюють собі самі добровільно очи, терплячи при тім найстрашнїйші муки. Нещасливі фанатики дивлять ся з близька на розпалену до червоности металеву плиту і в той спосіб випалюють собі очи. Дивні люди на сьвітї.

ДОБРІ КАСИ!!

Хто хоче забезпечити добре свої гроші або дорогоцїнности, най удасть ся до фабрики кас **M. Adlersflügel, Wien, I. Franz Josefs Kai 27,** котрої вироби огнетревалих кас оказали ся скрізь найлїпшими. Робимо особливо уважними каси райфазеньскі, що можуть бути в сїй фірмі найлїпше обслужені. Каси Adlersflügel-а побирають майже всї буковиньскі і другі краєві каси райфазеньскі і скрізь висказують ся про них добре. В виду того, що каси сеї фабрики суть добрі, поручає їх і „Селяньска Каса“ всїм нашим касам як найлїпше.

Видає Товариство „РУСКА РАДА“. За редакцию відповідає ІВАН ЗАХАРКО.

З друкарнї „Рускої Ради“ в Чернівцях, під зарядом Ів. Захарка.